

КАНТРОЛЬНАЯ ТЭСТАВАЯ РАБОТА. 11 КЛАС. I ВАРЫЯНТ

1. У якіх сказах на месцы пропускау абавязкова ставіцца працяжнік:
 - 1) Восень _ гэта ростані на вечных дарогах жыцця. 2) Вясна ў гэтым годзе _ дружная і цёплая. 3) Ноч _ хоць іголки збірай. 4) Кароткія вы _ залатыя дзянькі бабінага лета. 4) Хлеб _ часцінка нашага жыцця.
2. Устаноўце адпаведнасць паміж аднастаўнымі сказамі:
 - 1) Пацягнула вільгаццю. 2) Дыхаю і не магу надыхацца. 3) Ад крадзенага не пасыцееш. 4) У поўдзень падагналі аўтобус. 5) Вільготная ноч.

А) Абагульнена-асабовы. Б) Назыўны. В) Няпэўна-асабовы. Г) Пэўна-асабовы. Д) Безасабовы.
3. Адзначце сказы, у якіх правільна аформлены коскамі аднародныя члены сказа:
 - 1) Бруіцца каля берагоў рака, ціхая, але вяртлявая. 2) Бялявыя, зімовыя хмары нізка навіслі над зямлёй. 3) Хадзіла на вёскі, на хутары несла моладзі слова праўды. 4) Прыходзілася тлумачыць, і разбірацца, і даказваць. 5) Бярыце кветкі ды ідзіце да абеліска.
4. Адзначце сказы, у якіх знакі прыпынку пастаўлены правільна:
 - 1) Мову захоўваюць усе: сялянка, вучоны, дзяды і прадзеда. 2) Лес для мяне стаў усім – і домам, і школай, і месцам гульні. 3) І матчыны словы, і ласка яе, і любоў – усе гэта вяртае адчуванне радасці. 4) У холад і ў спёку, у дождж і ў снег, удзень і ўночы заўсёды прыгожы наш край. 5) І куды ні зірнеш: на дрэвы, на кусты, на траву – усе было заплечена павуціннем.
5. У якіх сказах на месцы пропускау трэба ставіць коскі:
 - 1) Лес _ ты снішся мне па начах. 2) Птушкі і самі _ зразумела _ знайшлі б дарогу. 3) Каля сяла _ відаць _ паўднёвая частка Пінска. 4) Жніво для Івана як свята. 5) – Эх _ ты, ластаўка! – усміхнуўся прараб.
6. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя выразы аддзяляюцца коскамі:
 - 1) **Прыгожая, зграбная** яна насілася па лёдзе. 2) Але **нягледзячы на сваю хапатлівасць** птушкі не адставалі ад журавоў. 3) Лес тут быў **пераважна бярозавы**. 4) Сонечныя зайчыкі лягуць на хвалі ракі, і **ветліва ўсміхнуўшыся** сонца кіне свае промні на хаты. 5) Давялося ехаць **стоячы**.
7. Адзначце скл/злучаныя сказы, дзе правільна стаяць знакі прыпынку:
 - 1) Хваляць салаўя за голас, а артыста бачыў далёка не кожны. 2) Беларускія вадаёмы спадабаліся норкам, і цяпер іх можна сустрэць у многіх раёнах Беларусі. 3) На прыпынках амаль ніхто не выходзіў, і ніхто не заходзіў. 4) Каля самага берага было гразка але праз метры два дно цвярдзела. 5) Возьмеш у рукі такі каменьчык – і пальцы фарбуюцца ў рыжы колер.
8. Адзначце скл/залежныя сказы, дзе правільна стаяць знакі прыпынку:
 - 1) Каля вербаў, што навісалі над вадой была стаянка лодак. 2) Кідаў плесці лапці дзед толькі вясною, калі зямля дыхала цяплом, і людзі пачыналі сеяць. 3) Валянціна моцна бразнула нажом, якім збіралася рэзаць хлеб, і аж пераступіла з нагі на нагу. 4) Мы тлумачым прысутным, што бабёр – звер няшкодны і што корміцца ён толькі раслінамі. 5) Трэба ўвесь час падкладваць дровы, бо калі хоць на гадзіну пачурка астывае, то на сценах вагона адразу выступае намаразь.
9. Адзначце сказы, дзе трэба паставіць двукроп’е:

- 1) І шмат што перашкаджае плыні думак _ лес шуміць, шамаціць лісце. 2) Крані нагой галінку _ пырсне кропелька на бруснічнік. 3) Лаўрэн ускіне сваю стрэльбу _ сустрэне чалавека яго паляўнічае шчасце. 4) Васіль адчувае _ да густога лесу не дойдзе. 5) Пералесак скончыўся _ вакол раскінуўся прастор.
10. Адзначце сказы з рознымі відамі сувязі, дзе знакі прыпынку пастаўлены правільна:
- 1) У твар патыхала халадком, а на ўзгорках паток паветра быў сухі, што проста не верылася ў пачатак восені. 2) У канавах ляжыць снег, але паводка ўжо адбушавала, пакінула азёры у якіх адбівалася неба. 3) Стаяла пара восені, калі асіннік шапоча пра лета, а над лугамі згасае духмянасць кветак. 4) І дзіўная рэч сам Фурсевіч так захапіўся чытаннем, што на яго твары заззяла ўсмешка. 5) Было ціха, і вакол панавалі такая яснасць і спакой, якія бываюць толькі ўвосень.
11. Адзначце сказы з простаю мовай, у якіх знакі прыпынку пастаўлены правільна:
- 1) “Эй вы, слухайце!” – крыкнуў Янка. – Давайце заспяваем песню. 2) “Агонь!” – крыкнуў Віктар. 3) “Ці не сын таго Пятра, што бунтаваў мне народ? – успомніў пан і залямантаваў: Узяць яго!” 4) “Заходзьце ў хату, - сказала гаспадыня. – А каня я сама распрагу”. 5) Вяз памаўчаў, а потым сказаў: “Гэта не агонь”.
12. Адзначце, колькі знакаў прыпынку трэба паставіць у прыведзеным сказе:
- А дзед Талаш з яшчэ большым захапленнем расказваў далей пра падзеі апошніх дзён пра сваё бадзянне па лясках пра сваё спатканне з пакрыўджанымі людзьмі пра розныя эпізоды з іх жыцця і нарэшце запыніўся і гэта было цэнтральным месцам яго апавядання на здзеках польскіх акупантаў над людзьмі якія спачувалі савецкай уладзе на арышце яго сына Панаса.
- 1) 8 косак; 2) 10 косак; 3) 9 косак і 1 працяжнік; 4) 7 косак і 2 працяжнікі; 5) 8 косак і 1 працяжнік.
13. Адзначце правільны варыянт пастаноўкі знакаў прыпынку ў сказе:
- Паглядзіш уверх _ вачэй не адарваць _ ледзь паружавелыя цягнуцца да сонца вяршыні сосен _ над імі вісіць жоўтае свяціла _ і бягуць шэрыя хмаркі.
- 1) Нічога, працяжнік, коска, коска. 2) коска, працяжнік, коска, нічога. 3) коска, двукроп’е, коска, коска. 4) працяжнік, двукроп’е, коска, нічога. 5) працяжнік, двукроп’е, коска, коска.
14. Устаноўце адпаведнасць паміж сказамі і іх тыпамі.
1. Хмаркі ціха расталі, адпалаў дзяпёк, і на неба выйшаў месяц. 2. Абапал дарогі выраўняліся елкі, утварыўшы жываплот, за якім стаялі яблынькі. 3. Неба, злёгку агорнутае белай павалокай, здавалася, ніжэй нахілілася над полем. 4. Быў канец верасня, надвор’е стаяла халоднае. 5. Садзілася сонца, і мора чакала яго і прыпадымалася, хоць само было на дзіва ціхае. А. Складаназлучаны. Б. Складаназалежны. В. Бяззлучнікавы складаны. Г. Складаны з рознымі відамі сувязі. Д. Ускладнены прасты сказ.
15. У якім парадку трэба размясціць сказы, каб атрымаўся тэкст:
1. Дзякуючы гэтаму, яна заснавала жаночы манастыр. 2. Зразумела, Еўфрасіння была не проста манашкаю. 3. Як князеўна, яна мела шмат грошай. 4. Яе родная сястра Гарыслава таксама паstryглася ў манашкі. 5. Яны разам перапісвалі кнігі дзеля асветы народа.
- 1) 3, 2, 5, 4, 1. 2) 2, 3, 1, 4, 5. 3) 4, 3, 5, 1, 2. 4) 1, 4, 2, 3, 5.

КАНТРОЛЬНАЯ ТЭСТАВАЯ РАБОТА. 11 КЛАС. II ВАРЫЯНТ

1. У якіх сказах абавязкова ставіцца працяжнік:
 - 1) Вясна _ малады, бурлівы вір жыцця. 2) Маё жаданне _ бачыць ва ўсім урачыстасць. 3) Дзяўчына _ вачэй не адвесці. 4) Вада ў вёдрах _ чыстая і празрыстая. 5) Дзвіна _ як шырокае люстраное палатно.
2. Устаноўце адпаведнасць паміж аднастаўнымі сказамі:
 - 1) Пахаладала. 2) Не рабі ліхога і не бойся нікога. 3) Дажджлівая раніца. 4) Хаджу, люблюся наваколлем. 5) Беларусь называюць краем блакітных азёр
 - 2) А. Абагульнена-асабовы. Б. Назыўны. В. Няпэўна-асабовы. Г. Пэўна-асабовы. Д. Безасабовы.
3. Адзначце сказы, дзе правільна аформлены коскамі аднародныя члены сказа:
 - 1) На вуліцы, і ў дварах, і каля будынкаў ляжалі горы снегу. 2) Да крыніцы прыходзілі ласі, і ваўкі, лісы, і зайцы, дзікі, і алені. 3) На лісціку сядзіць матылёк, дыхае крыльцамі, залацістымі, рознакаляровымі. 4) Спыніцеся, не ідзіце далей у лес ды ўслухайцеся. 5) Была золкая, зімовая раніца.
4. Адзначце сказы, у якіх знакі прыпынку пастаўлены правільна:
 - 1) Лес заўсёды шумеў: узмку і ўлетку, вясной і ўвосень 2) У полі, у лесе, у горадзе – вясна, кажуць, прыгожая ўсюды. 3) Усюды: на дрэвах, на стрэхах, на дарогах – снег прысыпаў вясновую грязь. 4) Кожную раніцу ідуць супрацоўнікі запаведніка – егеры, золагі, батанікі, ліснікі. 5) На гэты час і машыны, і спрэчкі, і мітусня ўсе асталіся недзе далёка.
5. У якіх сказах на месцы пропуску трэба ставіць коскі:
 - 1) Ах _ ты _ дарожачка дахаты! 2) Ледзь не кожным учынкам Ганна _ здаецца _ паказвала свой цвёрды погляд. 3) Мальва не такая прыгожая _ як вярціні. 4) Якая слаўная ты _ вечна маладая і вечна павучая раніца. 5) Але мне _ здаецца, што ўся прырода змоўкла.
6. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя выразы выдзяляюцца коскамі:
 - 1) **Супакоеная, радасная** яна думала пра сябе, пра дзяцей. 2) Маладая раслінка стаяла пры лесе **за вёскай**. 3) Немцы пільнавалі яго ў засадзе і **не дачакаўшыся** спалілі хату. 4) Маці па-ранейшаму не можа **сядзець склаўшы** рукі і даглядае суседскага хлопчыка. 5) Пазней нічога ўжо не было **акрамя ўспышак агню**.
7. Адзначце скл/злучаныя сказы, дзе правільна стаяць знакі прыпынку:
 - 1) На кухні засвісцеў чайнік і мы перапынілі нашу размову. 2) Вясной тут прытарна пахла чаромхай, і аж заходзіліся салаўі. 3) У канцы чэрвеня прайшлі дажджы, а потым зноў наладзілася надвор'е. 4) Я не мог напісаць аб усіх, і хай яны мне прабачаць. 5) Вада сцякала ў нізкія месцы і стаяла там, і ў ёй адлюстравалася неба.
8. Адзначце скл/залежныя сказы, дзе правільна стаяць знакі прыпынку:
 - 1) Вера задаволена ўсміхнулася, калі ўбачыла як у яе ўнучкі спрытна ўсё атрымоўваецца. 2) Каб хлопчык трохі падцягнуўся, настаўніца параіла пісаць дыктанты дома. 3) А вы чулі, што калі хто наглядзіцца ў азёрную ваду, дык прыгажэйшым становіцца. 4) Калі сціхаюць самалёты, чуваць, як клепаць у вёсцы косы, як бразгаюць у некага вёдры і як кудыхчуць на ўсё горла куры. 5) Ад бярозы, што прыпадала да акна адарваўся і прыліп лісток.

9. Адзначце сказы, дзе трэба паставіць працяжнік:
- 1) Дзед адчыніць акно _ у хату ўварвуцца дзіцячыя галасы. 2) Цяжка ў гэтую пару птушкам _ корму ўсё менш і менш. 3) Яны ведаюць _ лён – гэта багацце калгаса. 4) Паспрабавалі падставіць лесвіцу _ стрэлы зноў адагналі ворагаў. 5) Яго ўгаворвалі не плысці _ застацца тут.
10. Адзначце сказы з рознымі відамі сувязі, дзе знакі прыпынку пастаўлены правільна:
- 1) Яшчэ сон звівае павекі, і іх цяжка разарваць, і галава яшчэ не прачнулася, а ўжо радасць, што зноў дома і што не з'яджаў ніколі. 2) Спачатку начаваў алень у катлаване, дзе стаяла наша гармата, але срэлы напалохалі жывёлу, і ён стаў абыходзіць гарматы. 3) Напружана чакаеш, калі пачуецца лёгкі шоргат і жывое варушэнне ў печы, і з плячэй быццам зваліцца гара. 4) Жыццё многіх пакаленняў прайшло перад дубамі, і праходзіць, нібы тыя хвалі, ўж о абвіваюць роўны груд а яны ўсё стаяць. 5) Стаялідва стажкі сена і адзін быў так абскубаны, што нагадаў грыб.
11. Адзначце сказы з простаю мовай, дзе знакі прыпынку пастаўлены правільна:
- 1) “Няўжо ўсё? – шапталі яе вусны. – Трэба плысці!” 2) “Бач ты, усё з’елі”, - абрадаваўся ляснік. 3) “Трэба пашукаць у рэчцы”, - абрадаваўся сусед, - бо ўзяць чужую рэч у нас ніхто не мог. 4) З яго грудзей вырваўся голас – “Хто ідзе?” 5) “Дабравольцаў няма, - змрочна заключыў камандзір і дадаў: - Тады пацягнем”.
12. Адзначце, колькі знакаў прыпынку трэба паставіць у прыведзеным сказе:
- А калі дзед дайшоў да стычкі з жаўнерамі вочы яго загарэліся агнём змагання ён раптам напружыўся згарнуў кулак і як дзяцюк саскочыў з лавы і наглядна рухамі рук паказаў як ён шаргануў палякаў як паляцелі яны ад яго як ён вырваўся і кінуўся ў лес.
- 1) 8 косак. 2) 9 косак. 3) 10 косак. 4) 8 косак і двукроп’е. 5) 9 косак і працяжнік.
13. Адзначце правільны варыянт пастаноўкі знакаў прыпынку ў сказе:
- Спрактыкаванае вока Алёшы бачыць як рака змяняе свае адценні то яна робіцца празрыста-блакітнай то залацістыя водбліскі прабягуць па ёй то сінява аздобіць яе паверхню.
- 1) Коска, двукроп’е, коска, коска. 2) двукроп’е, працяжнік, коска, коска. 3) коска, працяжнік, коска, коска. 4) коска, коска, коска, коска. 5) двукроп’е, коска, коска
14. Устаноўце адпаведнасць паміж сказами і іх тыпамі:
1. Я нават узрадаваўся: можна прайсці па знаёмых мясцінах, якія памятаю з маленства. 2) На агародзе, дзе быў адведзены ўчастак, ляжалі кучы пяску. 3) Сцяпан зайшоў у двор і здзівіўся: на дзвярах вісеў замок. 4) У даліне апускаецца густы туман або пачынае марасіць дождж. 5) Шырокія лугі падыходзілі да ракі, расцілаючы дываны, сатканыя з траў з кветак. А. Складаназлучаны. Б. Складаназалежны. В. Бяззлучнікавы складаны. Г. Складаны з рознымі відамі сувязі. Д. Ускладнены прасты сказ.
15. У якім парадку трэба размясціць сказы, каб атрымаўся тэкст:
1. Затое начной парой даў сабе волю. 2. Янка не спяваў на людзях, лічыў, што не мае голасу. 3. Начному падарожніку перабег дарогу заяц. 4. Ідучы па лесе, пачаў спяваць на ўвесь голас. 5. Песня адганяла страх
- 1) 5, 3, 2, 1, 4. 2) 2, 1, 4, 3, 5. 3) 4, 3, 5, 2, 1. 4) 1, 3, 4, 5, 2.

